

พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี*
ETHICAL BEHAVIOR OF HIGH SCHOOL STUDENTS WAT
LUANGPHOTHONG SCHOOL, MUANGDISTRICT,
NONTHABURIPROVINCE

พระครูปลัดธีระพันธ์ ญาณธีโร¹ (หมอยาดี) และ พระราชวินัยวรเมธี²

PhraTeerapha Yanthiro (Hmoyadee)¹ and PhraRajawiniwajiramethee²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻²Mahamakut Buddhist University

Corresponding Author's Email: oat1994wkp@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง และโรงเรียนวัดผาง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า : 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี ให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$) 3.97 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ (S.D.) 0.766 2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง จำแนกตาม เพศ อายุ และสถานภาพครอบครัว มีความคิดเห็นพฤติกรรมทางจริยธรรม ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรม สรุปได้ว่า ควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม ควรเพิ่มการสอนนั่งสมาธิ และควรเพิ่มเวลาในการสอนด้านจริยธรรมให้มากขึ้น

* Received 21 August 2025; Revised 25 August 2025; Accepted 30 August 2025

ความสำคัญ : พฤติกรรมทางจริยธรรม, จริยธรรม, นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

Abstract

A Study of Behavioral of Moral Students at Late Primary Education, Wat Tang Loung Phothong School, Muang District, Nonthaburi Province. Quantitative research, Sampling group in the study were students at Primary School Level 6, Wat Tang Loung Phothong School, Muang District, Nonthaburi Province, year 2025, number 92 were used in this study. The equipment used for the research was a questionnaire. Data analysis by frequency, percentage, mean, standard deviation, statistical t-test and ANOVA statistical analysis.

This research found that: 1) The upper primary school students at Wat Thangluang Phothong School, Mueang District, Nonthaburi Province, place a high importance on ethical behavior. Their mean score is ($\bar{X}$) 3.97, with a standard deviation (S.D.) of 0.766. 2) The comparison of ethical behavior among upper primary students at Wat Thangluang Phothong School, categorized by gender, age, and family status, indicates that their overall and specific behavioral perspectives show statistically significant differences at the 0.05 level. And 3) The analysis of problems and students' suggestions regarding ethical behavior reveals that there is a need to increase ethical promotion activities, incorporate meditation teaching, and extend the time allocated for ethics education.

Keywords: Ethical behavior, ethics, Late Primary Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 แห่ง มาตรา 6 การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหลักการของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) การจัดการศึกษา จึงเป็นยุทธวิธีหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าของโลก และตอบสนอง ความต้องการของสังคม ทั้งนี้ต้องมุ่งพัฒนาให้ครบทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย

อารมณ์ และสังคม ตลอดทั้งเป็นคนเก่งเป็นคนดี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ที่กำหนดการจัดการศึกษามีหลายระดับนับตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ในแต่ละระดับจะมีจุดที่เน้นแตกต่างกัน สำหรับระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสรับการศึกษาในระดับพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข และเพียงพอต่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในระดับสูงต่อไป

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 เป็นสถาบันทางการศึกษาได้รับการพิจารณาว่าเป็นสถาบันที่มีบทบาทเด่นที่สุดในการเสริมสร้างจริยธรรมให้กับเด็ก และเยาวชน และถือว่าเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่ง โดยเริ่มจากการให้การศึกษาที่เน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางด้านจริยธรรม อย่างเหมาะสม ดังนั้น ก่อนที่นักเรียนจะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จะต้องได้รับการประเมินหรือทดสอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณภาพ ซึ่งได้กำหนดคุณลักษณะความประพฤติทางจริยธรรมที่อยู่ในหลักสูตร 13 ด้าน ได้แก่ ความใฝ่รู้ ความขยัน ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ความสามัคคี การเสียสละ ความเมตตากรุณา กตัญญูกตเวที ความยุติธรรม ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี โดยจัดให้เป็นจุดประสงค์และสาระในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาด้านจริยธรรมของกลุ่มโรงเรียนในเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา ได้ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นทั้งด้านวิชาการ และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปด้วย อย่างไรก็ตามกลับพบปัญหาของนักเรียนที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาพฤติกรรม การพูดจา การแต่งกายไม่เหมาะสม ปัญหายาเสพติด และปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่าง ๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีได้จำกัดอยู่เพียงแต่ใน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เท่านั้น แต่กลับเป็นปัญหาที่ขยายวงกว้างในสังคมไทยปัจจุบันอีกด้วย

การจัดการศึกษา เป็นยุทธวิธีหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคนในชาติ ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของโลก และตอบสนองความต้องการของสังคม ทั้งนี้ต้องมุ่งพัฒนาให้ครบทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ดังที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) การจัดการศึกษามีหลายระดับ นับตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ในแต่ละระดับจะมีจุดที่เน้นแตกต่างกัน สำหรับระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสรับการศึกษาในระดับพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีชีวิตดำรงอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข และเพียงพอต่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในระดับสูงต่อไป

ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จึงมีความสำคัญต่อการศึกษถึง พฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เป็นแนวทางการศึกษาและ หาทาทางออกต่อพฤติกรรมที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม ผู้วิจัยจึงสนใจ และมีความต้องการ ศึกษา เรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งการแสดงออกในด้านจริยธรรมของนักเรียนในระดับประถมศึกษา และสังคม เปลี่ยนไปเด็กนักเรียนมีพฤติกรรมด้านจริยธรรมที่แปลกไปจากเดิม จึงตัดสินใจทำการศึกษา เรื่องนี้ เพื่อหาแนวทางที่มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับการจัดการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน วัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เรียนในปี การศึกษา 2568 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดทาง หลวงโพธิ์ทอง จำนวนทั้งสิ้น 120 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นชั้น (Stratified Random Sampling)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgam (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 92 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาวิจัยสร้างขึ้นเอง โดย

มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ และเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษาพร้อมทั้งนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้งานจริง โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา 4-6 โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสถานภาพครอบครัว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยในโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย การวางระเบียบของโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านกตัญญู กตเวที และด้านความยุติธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาโดยกำหนดระดับการปฏิบัติไว้

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นลักษณะปลายเปิด (Open Ended Question) ชุดที่ 2 เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง รวม 5 ท่าน โดยมีข้อคำถาม 8 ด้าน

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) มีขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ 1) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ 2) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และ 3) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) มาปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพ

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาว่าตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาหรือไม่เพียงพอ และปรับปรุงให้เหมาะสม

3.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาวิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดทางหลวงโพธิทอง ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปตามโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 ฉบับ และเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว

4.3 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลในแบบสอบถาม กำหนด รหัส ลงบันทึกข้อมูล และนับจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ให้ครบทั้ง 92 ฉบับ ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว

4.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา และผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณค่าต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติตามวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานที่ตั้งไว้ใน การวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน และ ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยในโรงเรียน ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) โดยนำข้อมูลตัวเลขที่ได้มารวบรวม แล้ววิเคราะห์หาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าความถี่ มาหาค่าร้อยละของทุกข้อคำถามเป็นรายข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ด้วยการรวมคะแนนแต่ละข้อเข้าด้วยกัน และทำการแจกแจงความถี่ของคะแนน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปล

ความหมายของพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ทั้ง 8 ด้าน และ ใช้วิธีการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม เพศ โดยใช้สถิติที (t-test) และเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนำเสนอในรูปแบบตารางการบรรยาย

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และ โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นคำร้อยละ

2. การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้รวบรวม ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ของผู้บริหารและครู รวม 5 ท่าน ตามประเด็นข้อคำถาม 8 ด้าน แล้วนำเสนอในแบบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสถานภาพครอบครัว

ปัจจัยส่วนบุคคล	รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ	หญิง	53	57.61
	ชาย	39	42.39
อายุ	9-10 ปี	21	22.82
	11-12 ปี	58	63.04
	13 ปีขึ้นไป	13	14.13
สถานภาพครอบครัว	อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา	68	72.91
	อยู่ร่วมกับมารดา	16	17.39
	อยู่ร่วมกับบิดา	8	8.69
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จากโรงเรียน	46	50.00

	จากครอบครัวและโรงเรียน	34	36.95
	จากครอบครัว	12	13.05

ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุ 11–12 ปี อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา และรับรู้ข่าวสารจากโรงเรียนเป็นหลัก ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ขณะเดียวกันครอบครัวก็ยังมีส่วนร่วมแต่ในระดับรองลงมา

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	พฤติกรรมทางจริยธรรม
1. ด้านความใฝ่รู้	3.83	1.222	มาก
2. ด้านความอดทน	4.01	0.788	มาก
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.42	0.859	มากที่สุด
4. ด้านความมีระเบียบวินัย	3.79	1.127	มาก
5. ด้านความสามัคคี	4.35	0.687	มาก
6. ด้านความเมตตากรุณา	4.15	0.320	มาก
7. ด้านความกตัญญูกตเวที	3.93	0.965	มาก
8. ด้านความยุติธรรม	3.77	1.082	มาก
สรุปค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียน	3.97	0.766	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี มีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ความซื่อสัตย์ และด้านที่ควรส่งเสริมเพิ่มเติมคือ ความยุติธรรม ความมีระเบียบวินัย และความใฝ่รู้

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกเพศ ตามอายุ และสถานภาพครอบครัว สรุปได้ว่า การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง มีความคิดเห็นในด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านกตัญญูกตเวที และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ เพศต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของครูผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความกตัญญูกตเวที และด้านความยุติธรรม นักเรียนต้องมีจริยธรรมทั้ง 8 ด้านนี้ เพราะเป็นคุณธรรมพื้นฐาน ไม่ใช่แค่ “เก่ง” หรือ “เรียนดี” แต่เป็นคุณธรรมพื้นฐาน ที่สะท้อนความเคารพในกระบวนการเรียนรู้ และเป็นรากฐานของการเติบโตอย่างมีสติ เช่น สร้างวินัยในตนเอง (เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ) ส่งเสริมความอ่อนน้อม ถ่อมตน (รู้ว่าโลกยังมีสิ่งที่เรายังไม่รู้) และฝึกความอดทนและความพากเพียร เป็นคุณธรรมที่ พัฒนาได้ผ่านการออกแบบประสบการณ์ที่เหมาะสมและสม่ำเสมอ แสดงออกถึงการรู้จัก แยกแยะ ถูก-ผิด การสะท้อนการเคารพตนเองและผู้อื่น และสร้างความไว้วางใจในห้องเรียน และสังคมเล็ก ๆ ของนักเรียน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสถานภาพครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 57.61 เป็นชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 42.39 ปัจจุบันจะพบว่า จำนวนนักเรียนหญิงจะมียาวกว่านักเรียนชายเสมอ ซึ่ง สอดคล้องกับ ประชากรของประเทศไทย ในปัจจุบันที่มีจำนวนประชากรเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.6 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 47.4 ซึ่งเพศหญิงจะมากกว่าเพศชายประมาณร้อยละ 5 และนักเรียนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 11-12 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 63.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์อายุของนักเรียนทั้งประเทศ โดยนักเรียนที่ครบเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ 1 มีอายุประมาณ 6 ปีขึ้นไป นักเรียนมีสถานภาพครอบครัว อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 72.91 แสดงให้เห็นว่านักเรียนจะได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง และได้รับความอบอุ่น จากครอบครัวได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนได้อยู่ร่วมกัน ในครอบครัวทั้งบิดาและมารดา ครอบครัวนักเรียนจึงไม่ค่อยมีปัญหาที่มาระทบทางด้านจิตใจ และนักเรียนขาดความอบอุ่นจึงหมดไป มีการรับรู้ข่าวสารจากโรงเรียน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มีการรับรู้ข่าวสารจากครอบครัวและโรงเรียน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 36.95 และมีการรับรู้ข่าวสารจากจากครอบครัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ

13.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีเวลาอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าอยู่ที่บ้าน โดยนักเรียนจะไปศึกษาความรู้เกี่ยวกับด้านจริยธรรม หรือพระพุทธศาสนาในวันหยุด ทำให้การรับรู้ข่าวสารจากทางโรงเรียนจึงรับรู้มากกว่าที่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ หรรษาพนาดร (2565) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นที่สุดในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนคือมุ่งมั่นในการทำงาน 2) แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คือ การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนและกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเองการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย มีความละเอียดใจในการทำผิดทั้งกาย วาจา ใจ และงานวิจัยของ ยุพิน แซ่เอี้ยบ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58 และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังนี้ (1) ด้านความใฝ่รู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 (2) ด้านความขยันอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 (3) ด้านความอดทน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.84 (4) ด้านความประหยัด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 (5) ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 (6) ด้านความมีระเบียบวินัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 (7) ด้านการตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.64 (8) ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ทั้ง 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความกตัญญูตเวที และด้านความยุติธรรม อภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ทั้ง 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความกตัญญูตเวที และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พระเลวตร์ อธิปัญญา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ในทั้ง 8 ด้านโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เข้ารับการอบรมวิชาเกี่ยวกับพุทธศาสนาและจริยธรรม รวมถึงการได้เห็นตัวอย่างในการปฏิบัติที่ดีของครู อาจารย์ จึงทำให้พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนดีไปด้วย ซึ่งนัยยะหมายถึง ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของชาติด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีดังนี้

ด้านความใฝ่รู้ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทองให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สมเชาว์ ศรีศักดิ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนจะเลือกดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นข่าวสารคดีมากกว่ารายการอื่น นักเรียนสนใจแสวงหาความรู้ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น หอสมุดและจากสื่อแขนงต่างๆ นักเรียนซักถามหรือพูดคุยในเรื่องการเรียนรู้กับเพื่อนหรือครูเป็นประจำ และนักเรียนใช้เวลาว่างในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกโรงเรียน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความสนใจและมีความใฝ่หาความรู้มากกว่าที่จะไปสนใจในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียน และนักเรียนยังใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

ด้านความอดทน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความอดทน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จิราพัชร อินทะริง ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนทุ่งศุขลาวิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 18 ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนทุ่งศุขลาวิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และในด้านความอดทนโดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับสูงหรือมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความอดทน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนอยากได้สิ่งใดนักเรียนจะอดทนและรอคอยได้ และ เมื่อนักเรียนพบอุปสรรคปัญหาในการทำงานนักเรียนจะหาปรึกษาครู หรือผู้ใหญ่ก่อนเสมอ และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนไม่แสดงกริยาอาการที่เบียดเบียนต่อการทำกิจกรรมใด ๆ เป็นหมู่คณะและเมื่อมีคนขัดใจนักเรียนจะไม่โกรธและทำลายหรือขว้างปาสิ่งของ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความอดทนอดกลั้นสูง อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกอบรม ได้รับการ

เรียนรู้ทางด้านจริยธรรมจากทางโรงเรียนมาเป็นอย่างดี มีการสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีความอดได้ทนได้

ด้านความซื่อสัตย์ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ พระเลวดี อธิปัญญา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี” ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี พบว่า ในด้านความซื่อสัตย์โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เมื่อนักเรียนยืมของเพื่อนมาใช้แล้วส่งคืนเพื่อนเสมอ และนักเรียนไม่เคยลอกข้อสอบเพื่อน แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อน คุณครู และผู้ปกครอง อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการฝึกอบรม ปลูกฝังความซื่อสัตย์มาจากทางโรงเรียน บิดา มารดา และผู้ปกครองโดยให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างนิสัยให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง คือทำให้นักเรียนเป็นคนดีเป็นคนที่เปี่ยมประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย และต่อประเทศชาติ เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดความเชื่อในสิ่งที่ดีและปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย

ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ยุพิน แซ่เฮี้ยบ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายกลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายกลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านความมีระเบียบวินัยโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความมีระเบียบวินัย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง นักเรียนจะข้ามถนนที่ทางม้าลายเสมอ นักเรียนมีวินัยในการดูแลชีวิตประจำวันของตนเอง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีระเบียบวินัย อาจเป็นเพราะว่านักเรียนได้รับการฝึกอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยจากทางโรงเรียน โดยคุณครูเป็นผู้ประพาดิตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน หากนักเรียนที่ได้ครูมีระเบียบวินัยเด็กก็จะลอกเลียนพฤติกรรมที่ดีของคุณครู อาจารย์ ซึ่งอาจทำให้เป็นนักเรียนที่มีระเบียบวินัยเช่นเดียวกับ ครู อาจารย์ด้วย

ด้านความสามัคคี พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความสามัคคี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ พระเลวดี อธิปัญญา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี” ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี พบว่า ในด้านความสามัคคีโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมาก นักเรียนมักร่วมมือกับเพื่อนๆ เพื่อทำกิจกรรมทางโรงเรียนเสมอ นักเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายที่กำหนด นักเรียนเต็มใจช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน ด้วยใจเสมอ และนักเรียนช่วยทำงานกลุ่มอย่างแข็งขันไม่เอาเปรียบเพื่อน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความรักความสามัคคี อาจเป็นเพราะว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญของการปลูกฝังความสามัคคีของนักเรียน โดยการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าของความสามัคคี ให้นักเรียนเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้บทบาทของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง

ด้านความเมตตากรุณา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความเมตตากรุณา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ยุพิน แซ่เฮียบ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายกลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายกลุ่มโรงเรียนเอกชน เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านความเมตตากรุณาโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความเมตตากรุณา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนรู้สึกยินดีเมื่อเพื่อนได้รับรางวัล นักเรียนจะแบ่งปันอาหารหรือสิ่งของให้เพื่อนเมื่อเพื่อนไม่มี นักเรียนให้อภัยเพื่อนที่กระทำผิดเมื่อเพื่อนมีสำนึกได้ และนักเรียนจะช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนแอกว่าเสมอ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความเมตตากรุณา อาจเป็นเพราะว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญของการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเมตตากรุณา อันเป็นหลักธรรมให้ทุกคนนำมาปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความเป็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความปรารถนาดีต่อกัน และทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ด้านความกตัญญูทเวท พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความกตัญญูทเวท โดยภาพรวม อยู่ในระดับ

มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุนยุ่นา พรหมผัก ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดบรมนิวาส เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนระดับชั้นประถม ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดบรมนิวาส เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ในด้านด้านความกตัญญูต่อกตเวทีโดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ให้ความสำคัญต่อจริยธรรม ในด้านความกตัญญูต่อกตเวที อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนช่วยทำงานบ้านและงานเล็กๆ น้อยๆ ในบ้านเพื่อให้พ่อแม่ได้มีเวลาพักผ่อน เมื่อถูกพ่อแม่ตำหนิหรือทำโทษนักเรียนจะรู้สึกผิด และอยากปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น เมื่อนักเรียนเคยได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นนักเรียนอยาก ตอบแทนและช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส และนักเรียนไม่พูดให้ร้ายครูกลับหลังเมื่อถูกตำหนิ และ ลงโทษ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความกตัญญูต่อกตเวที อาจเป็น เพราะทางโรงเรียนให้ความสำคัญของการปลูกฝังให้นักเรียนมีความกตัญญูต่อกตเวที ต่อบิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณ ซึ่งความกตัญญูต่อกตเวที เป็นการกระทำความดี อย่างหนึ่งที่พึงปรารถนาของทุกคนที่มีความกตัญญู ย่อมจะทำให้ตนเองมีความสุขและทำให้ผู้อื่นมีความสุขด้วย

ด้านความยุติธรรม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวง โพธิ์ทอง ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในด้านความยุติธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมเชาว์ ศรีศักดา ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี” ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมทางจริยธรรม ด้านความยุติธรรมโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ให้ความสำคัญต่อจริยธรรมใน ด้านความยุติธรรม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมักช่วยกันตักเตือนเพื่อนๆ และน้อง ๆ ที่ กระทำผิด นักเรียนมักจะปรึกษาหรือบอกกล่าวกับครูเมื่อพบเพื่อนๆ ฝ่าฝืนระเบียบ นักเรียน พูดความจริงเสมอ แม้ว่าบางครั้งจะทำให้ยากก็ตาม และนักเรียนไม่เคยเป็นพยานเท็จกรณี ที่ เพื่อนทะเลาะวิวาทกัน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน วัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความยุติธรรม อาจ เป็นเพราะทางโรงเรียนให้ความสำคัญของการปลูกฝังให้นักเรียนมีความยุติธรรม ในด้านการ ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เที่ยงธรรมและชอบด้วยเหตุผล ซึ่งผู้ที่มีเหตุผลและมีความรู้สึก รับผิดชอบเป็นสิ่งที่ชอบธรรม ไม่มีความลำเอียง ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง อันจะ นำมาซึ่งความสุข ความสงบ เรียบร้อยในสังคม

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพครอบครัว เพื่อทดสอบ สมมติฐานการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง และโรงเรียนวัดฝาง จำแนกตาม เพศ มีความคิดเห็นในด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณา ด้านกตัญญูกตเวที และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลวิจัยของ วีระวัฒน์ ศรีจำรัส (2562) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมตอนปลาย โรงเรียนของฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลกรุงเทพฯเขต 4 จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนทางจริยธรรมไปในทางที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย เพศที่แตกต่างกันของนักเรียนจึงส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรม ทั้ง 8 ด้าน จึงแตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง และโรงเรียนวัดฝาง จำแนกตาม อายุ มีความคิดเห็นในด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณา ด้านกตัญญูกตเวที และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลวิจัยของ พระเลวไตร อธิปัญญา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี” ผลการศึกษา พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีนันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ใน 8 ด้าน พบว่า นักเรียนที่มี อายุต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยรวม 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง และโรงเรียนวัดฝาง อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนทางจริยธรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมือนกัน อายุที่แตกต่างกันของนักเรียนจึงไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน ซึ่งไม่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง จำแนกตาม สถานภาพครอบครัว มีพฤติกรรมทางจริยธรรม ในด้านความใฝ่รู้ ด้านความอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณา ด้านกตัญญูกตเวที และด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมเชาว์ ศรีศักดิ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษา พบว่านักเรียนชาย และหญิงและนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนทางจริยธรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมือนกัน สถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกันของนักเรียน จึงไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน ซึ่งไม่แตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จึงขอเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาในด้านจริยธรรมให้นักเรียน ดังนี้ **ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้** ได้แก่ 1) ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปต่อยอดในการพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในรูปแบบการทำกิจกรรม 2) นำข้อมูลที่ได้เป็นนโยบายพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน 3) ควรนำพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความอดทนและด้านความซื่อสัตย์ไปพัฒนาประสบการณ์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** ได้แก่ 1) ศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 2553. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิราพัชร อินทะรัง.(2544). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งศุขลาวิทยากร กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18. ในวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระพงษ์สวัสดิ์ ปญญาชีโร.(2555). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. ในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- พระเลว้ตร อธิปัญญา.(2555). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ยุพิน แซ่เฮียบ.(2554). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนเอกชนเขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร. ใน สารนิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วีระวัฒน์ ศรีจำรัส.(2548). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนของฝ่ายการศึกษาสังฆมณฑลกรุงเทพฯเขต 4 จังหวัดฉะเชิงเทรา.ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเชาว์ ศรีศักดิ์.(2547). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี.(2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ. ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุบุญนำ พรณผัก.(2554). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดบรมนิวาส เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. ใน สารนิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.